

TRYGGHETSPLAN

LIKABEHANDLINGSPLAN SAMT PLAN MOT DISKRIMINERING
OCH KRÄNKANDE BEHANDLING
FÖR BJÖRKBACKENS FÖRSKOLA

2020-2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vår vision.....	3
Bakgrund.....	3
Tydliga roller	3
Information om trygghetsarbetet.....	4
Barn och elevers delaktighet i trygghetsarbetet	5
Barn och elevers rättighet till stöd när hon/han känner sig kränkt.	5
Kartläggning och nulägesanalys	6
Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter	6
Kön.....	7
Könsövergripande identitet eller uttryck	7
Etnisk tillhörighet.....	7
Religion eller annan trosuppfattning.....	8
Funktionshinder	8
Sexuell läggning.....	8
Ålder	9
Förebygga kränkande behandling.....	6
Upptäcka	9
Om personal kränkt elev	9
Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning.....	9
Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen	9
Resultat av uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsredovisningen.	11

Vår vision

Verksamhetens vision för trygghetsarbete.

Alla flickor och pojkar, vårdnadshavare och personal skall mötas av ett förhållningssätt på förskolan som skapar trygghet. All mobbing och kränkande behandling skall aktivt motverkas. Den dagliga verksamheten skall präglas av ömsesidig respekt mellan barn och personal.

Bakgrund

Från och med 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i:

Diskrimineringslag 2008:567

6 kap. i Skollagen (2010:800).

En likabehandlingsplan enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567) och en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (Förordning (2011:681).

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Att främja likabehandling handlar bland annat om att skaffa sig kunskaper kring varje specifik diskrimineringsgrund och vad som utgör kränkande behandling.

Trygghetsplanen omfattar plan för kränkande behandling och likabehandlingsplan.

Tydliga roller

Huvudmans ansvar

Hedemora kommun är ansvarig för att det upprättas en plan för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och att dessa genomförs.

Vidare är Hedemora kommun ansvarig för att personalen fullgör sina skyldigheter enligt lagen.

Rektor är skyldig att skyndsamt utreda omständigheter kring anmäld kränkning.

Rektors ansvar

I verksamheten är rektor ansvarig för att en plan upprättas och åtgärder/aktiviteter genomförs.

En rektor som får kännedom om att ett barn anser sig blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rektor ska se till att all personal, barn och vårdnadshavare känner till Trygghetsplanen och årligen upprätta, utvärdera och utveckla en plan i samverkan med personal, barn och informera vårdnadshavare.

Rektor ska dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Personalens ansvar

Trygghetsplanen ska följas av all personal.

Vid kännedom om kränkande behandling anmäler personal detta till rektor.

Personal ska dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Flickor och pojkars informella ansvar

Flickor och pojkar ska ges möjlighet att berätta för vuxen om misstänkt kränkande behandling

Flickor och pojkar ska bemöta alla på ett respektfullt sätt

Information om trygghetsarbetet

Mål: Alla anställda, flickor och pojkar och vårdnadshavare ska få information om Trygghetsplanen och de lagar som ligger till grund för planen.

Aktiviteter för att nå målen:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Utvecklings- /inskolningssamtal med vårdnadshavare	Höst/ vår	Pedagoger
Arbetsplatsträff	Höst/vår	Rektor
Regelbundna samtal med flickor och pojkar	Kontinuerligt under året	Pedagoger
Trygghetsplanen läggs ut på unikum och kommunens hemsida	Hösten	Rektor
Trygghetsplanen anslås på respektive förskoleavdelning	Hösten	Pedagoger

Utvärdering: Vårdnadshavarenkät, barnintervju, pedagogmöte

Tidpunkt: våren 2021

Ansvarig: Rektor/pedagoger

Barns delaktighet i trygghetsarbetet

Mål: Varje flicka och pojke ska utveckla sin förmåga att leka och bygga relationer, ansvara för egna handlingar och visa/hantera känslor.

Aktiviteter för att nå målen:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
I intervjufrågor riktade till barnen 4-5 år finns frågor om trygghet.	Våren	Pedagoger
Regelbundna samtal om bemötande med barnen.	Kontinuerligt	Pedagoger
Miljö/materiel som stimulerar till kreativitet o möten mellan flickor och pojkar	Regelbundna reflektioner i olika samtalsforum för personal och barn.	Rektor/pedagoger

Utvärdering: Observera miljö/materiel. Barnintervju

Tidpunkt: 1 ggr/termin. Intervju våren 2021

Ansvarig: Rektor/pedagoger

Barns rätt till stöd när hon/han känner sig kränkt.

Mål: Alla kränkningar av barn tas på allvar.

Aktiviteter för att nå målen

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Den som får kännedom om en kränkning påbörjar ett arbete med berörda barn.	Omgående	Den som upptäckt kränkningen.
Samtal med barn sker och kontakt med vårdnadshavare tas.	Omgående	Berörd personal.
Arbetet dokumenteras i KB-process och rektor informeras.	Omgående	Berörd personal

Utvärdering: Dokumentationsgenomgång, barnintervju, vårdnadshavarenkät

Tidpunkt: våren 2021

Ansvarig: Rektor/pedagoger

Kartläggning och nulägesanalys

Mål med kartläggning: Att undersöka om diskriminering och kränkande behandling förekommer på förskolan.

Aktiviteter för att nå målen

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Samtal i olika forum för barn/vårdnadshavare/personal	Regelbundet under året	Rektor/pedagoger
Diskutera begreppet kränkning i arbetslaget för att få en gemensam syn.	Hösten	Rektor
Observera och identifiera riskområden	Kontinuerligt	Pedagoger
Ta med en fråga från Trygghetsplanen vid utvecklingssamtal	Hösten och våren	Pedagoger
Barnintervju och vårdnadshavarenkät	Våren	Pedagoger
Dokumentationsgenomgång	Våren	Rektor/pedagoger

Analys av nuläget: Vi behöver fortsätta diskutera vad en kränkning är och hur vi på bästa sätt är "barnens ögon" då små barn inte alltid kan uttrycka att de upplever sig kränkta. Vi behöver också gå igenom hur dokumentation och arbetsgång ser ut vid misstänkt kränkning.

Förebygga kränkande behandling

Mål: All personal ska arbeta aktivt med att främja flickor och pojkars lika rättigheter.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Närvarande pedagoger som ser, hör och agerar	Kontinuerligt Dokumentera verksamheten	Pedagoger
Ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att känna empati	Kontinuerligt i verksamheten	Pedagoger

Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter

Kön

Mål: Flickor och pojkar får möjlighet att utveckla förmågor och intressen utan att bli hämmade av traditionella könsmonster.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Observera hur våra miljöer används	September och februari	Pedagoger
Genusfrågor/artiklar lyfts på APT	1 gång per termin, en avdelning i taget ansvarar.	Pedagoger

Könsövergripande identitet eller uttryck

Mål: Flickor och pojkar väljer aktiviteter utifrån sina intressen.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Uppmuntra alla barn oavsett könstillhörighet att delta i olika aktiviteter och lekar på förskolan	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger
Uppmuntra barnens, flickors och pojkars specifika intressen och inspirera till nya	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger

Etnisk tillhörighet

Mål: Flickor och pojkar ska få förståelse för andra kulturer.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Läsa litteratur som tar upp olika kulturella inslag	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger
Skapa tillfällen till mångkulturella möten	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger
Delta i förskolans mångkulturella nätverk		Pedagoger

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Flickor och pojkar ska få förståelse för olika religioner eller annan trosuppfattning.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Genom diskussioner och samtal kring aktuell litteratur får pedagogerna kunskap om olika trosuppfattningar och kan därigenom bättre bemöta barnens funderingar	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars.	Pedagoger
Ta del av den mångkulturella almanackan		Pedagoger

Funktionsvariation

Mål: Flickor och pojkar ska respekteras utifrån den unika individ som de är.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Anpassa aktiviteter till barnens nivå så att alla kan delta och utmanas	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger

Sexuell läggning

Mål: Flickor och pojkar utvecklar förmåga till förståelse för olika familjekonstellationer.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Läsa litteratur där olika familjekonstellationer förekommer.	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger
Prata om att familjer kan se olika ut för att ge barnen förståelse för människors olika levnadssätt	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger

Ålder

Mål: Flickor och pojkar ska respekteras oavsett ålder.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Samtal med barnen då vi hör uttryck som är nedsättande ur ålderssynpunkt	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger
Anpassa aktiviteter till barnens nivå så alla kan delta och utmanas	Kontinuerligt, följs upp i oktober och mars	Pedagoger

Upptäcka

Mål: Alla signaler gällande kränkning av barn tas på allvar oavsett om kränkningen utförts av vuxen eller barn.

Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning

Om barn kränkt barn

Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling mellan barn:

- Vid kännedom om kränkande behandling ska personal omedelbart anmäla detta till rektor genom formulär på intranätet/KB-process (Skollagen 6 kap 10§).
- Samtal med de inblandade barnen hålls.
- Samtalen ska leda till en överenskommelse om hur den kränkande behandlingen ska upphöra.
- Vårdnadshavare informeras, liksom övrig berörd personal.
- Dokumentation sker fortlöpande i KB-process.
- Uppföljning ska alltid ske inom 2 veckor.
- Vårdnadshavare informeras efter uppföljningssamtalen.
- Om inte den kränkande behandlingen upphört krävs fler/andra åtgärder.

Om vuxen kränkt barn

Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling mellan vuxen och barn:

- All personal är skyldig att anmäla misstanke om vuxen kränker barn till rektor. Anmälan sker genom formulär på intranätet/KB-process.
- Rektor samråder med övriga rektorer.

- Utredning startar omgående.
- Vårdnadshavare informeras kontinuerligt under utredningens gång.
- Samtal sker med det berörda barnet tillsammans med vuxen som barnet känner sig trygg med.
- Information ges till den berörda vuxne om rätten att anlita den fackliga organisationen som stöd.
- Samtal hålls med den berörda vuxne tillsammans med ytterligare en rektor.
- Förvaltningsledningen informeras om den bedömning som rektorsteamet gjort. Rapport skrivs där en analys och bedömning finns med.
- Vid behov upprättas en handlingsplan.
- Dokumentation sker fortlöpande i KB-process.
- Rektor tar i samråd med förvaltningsledningen ställning till om ett fackligt ombud ska informeras.
- Rektor följer upp ärendet med den vuxne tillsammans med ytterligare en rektor.
- Rektor följer upp ärendet med barnet och personalen var för sig, först två gånger med en veckas mellanrum och därefter en gång i månaden så länge behov kvarstår och ärendet inte är avslutat.

Anmälningrutin vid misstanke om att ett barn far illa

Alla anställda inom förskolan har i sin yrkesroll en anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Detta innebär i korthet att alla pedagoger på förskolan är skyldiga att genast anmäla till socialtjänsten om de i sin yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa. De är också skyldiga att lämna de uppgifter som kan vara av betydelse för socialtjänstens utredning.

Att anmäla oro för ett barn är ett sätt att ta ansvar för barnet och uppmärksamma socialtjänsten på situationen. Som anmälare behöver pedagogerna inte vara säkra på att barnet far illa, det räcker att de misstänker det. Det är socialtjänsten som utreder barnets situation och bedömer om barnet behöver det skydd eller stöd som de förfogar över.

Beroende på grunden till pedagogernas oro kan anmälningsförfarandet se olika ut. Anmälaren kan i samråd med socialtjänsten bjuda in vårdnadshavare och socialtjänst till ett gemensamt anmälningsmöte där anmälaren har möjlighet att beskriva sin oro och sitt engagemang för att det ska bli bra för barnet. Ett sådant möte ska inte ske om det finns misstanke om våld, misshandel, sexuella övergrepp, eller om barnet på annat sätt skulle kunna hamna i ett utsatt läge. I dessa fall sker anmälan till socialtjänsten utan vårdnadshavarnas vetskap.

Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
Planeringsdag	Våren 2021	Rektor/pedagoger
Barn – och föräldraenkät	Våren 2021	Rektor/pedagoger

Resultat av uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsredovisningen.

Begreppet kränkning är inte alltid lätt i förskolans värld. Det är vi vuxna som oftast behöver vara barnets ögon och öron vad gäller att upptäcka eventuella kränkningar. Begreppet behöver därför fortsätta diskuteras. Vi behöver gå igenom KB-process och handlingsplanen vid misstänkt kränkning så att alla känner sig säkra på hur dokumentationen ska gå till.

Inför utvecklingssamtalet på våren har de äldsta barnen fått möjlighet att svara på frågor kring trygghet och trivsel. Barnen trivs på förskolan och har kamrater.

Trånga utrymmen och ytterrummen på Svalan är platser där barnen gärna vill vara ifred och där det uppstår en del konflikter. Personal försöker vara nära för att undvika att eventuella kränkningar uppstår. På Björkbacken uppstår konflikter mellan barnen i trånga utrymmen som klätterställning, kojbyggen, lek i båten inomhus. Även läsrummet som ligger långt bort i lokalen är ett ställe där det händer saker. Vuxna behöver sprida ut sig i lokalerna och ute på gården för att se och höra vad som händer mellan barnen.

På grund av rådande pandemi (covid-19) genomfördes ingen vårdnadshavarenkät eller pedagogenkät under våren.